

Pähklikoor rahutul maailmamerel - Eesti majanduse võimalused lähikümnele

Maris Lauri, majandusteaduste magister
Juuni 2013

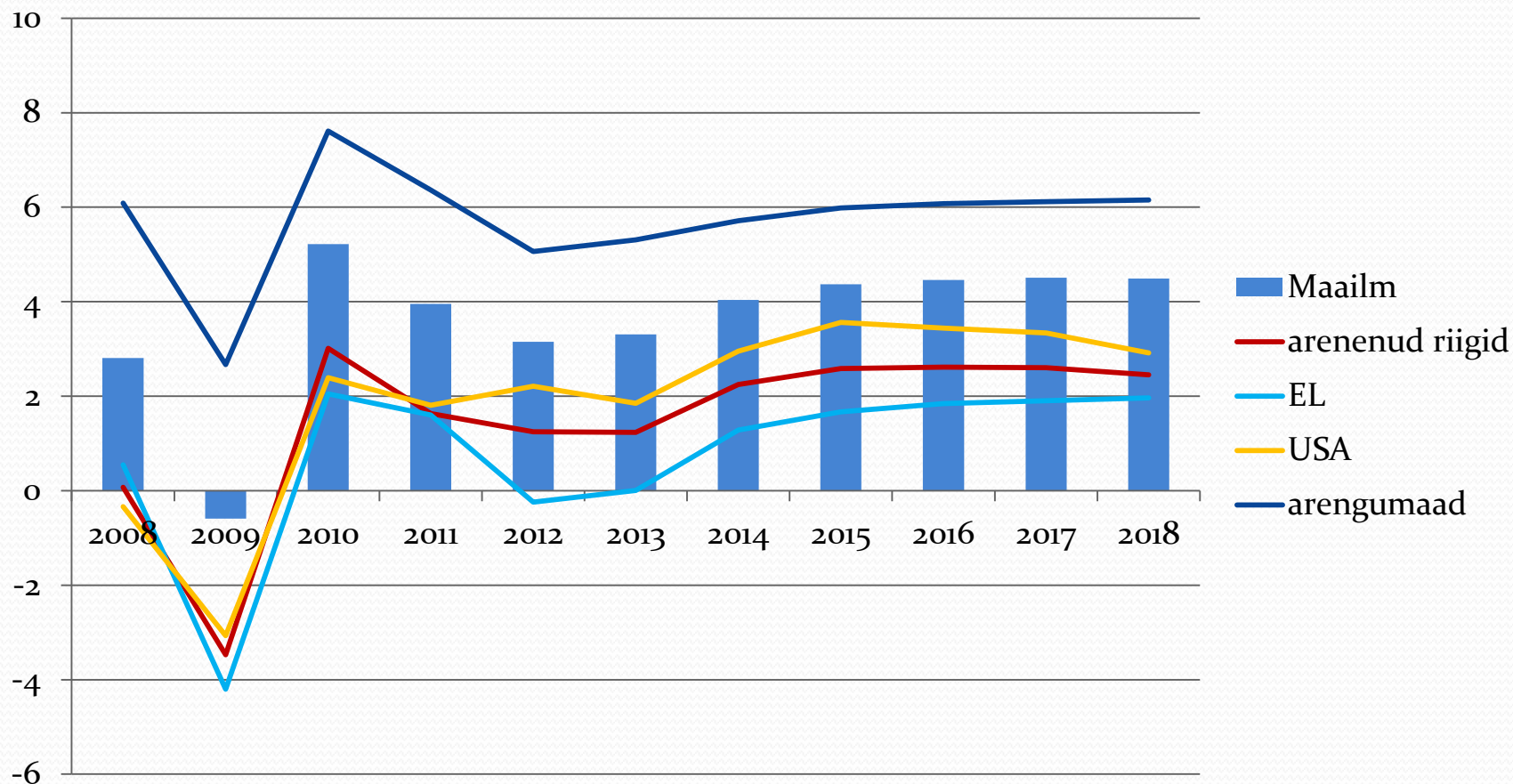
Jututeemad

- Maailmamajanduse trendid, sj lähipiirikonnas
- Eesti piirid ja võimalused
 - Konkurentsivõime
 - Tööturg
 - Valikud ja võimalused

Maailmamajandusest

Kas Lääs alistub Idale?

Majanduskasvu prognoos (IMF), %

Olevik ja tulevik: siledate vete aeg on möödas

Arenenud maad

- Struktuursed probleemid
- Suur võlakoormus
- Kasvuvõimalused väikesed
- Tarbimismahud on suured
- Teadmised, oskused, tehnoloogia

Arengumaad

- Kasvuvõimalused suured
- Suhteliselt vaesed
- Väga palju erinevaid poliitilisi riske
- Majanduskeskkond probleemne
- Sõltuvuses arenenud maadest
- Sõltuvuses loodusressurssidest

Kõik ühte paati ehk globaliseerumine

Ettevõtted
Riigid
Inimesed

Kaubad

Kapital (raha)

Teenused

Info

Teadmised,
oskused

Tööturg

Tarbimis-
harjumused

Efektiivsus,
majanduslik
kasu

Ebastabiilsuse
kasv

Ühis- ja
vastandhuvid

Erinevused
(kultuur,
eesmärgid jmt)

Asjad, mis jätkuvad

- Tehnoloogiline progress
- Veel rohkem infot ja teadmisi
 - Infouputus
 - Valeinfo
 - Valede juhtimisotsuste ja valikute kasv
 - Emotsionaalsuse kasv
- Duaalsed protsessid
 - Kommertsialiseerumine vs individualiseerumine
 - Koondumised vs killustumine (väikeettevõtted)
 - Globaalne vs lokaalne
 - ...

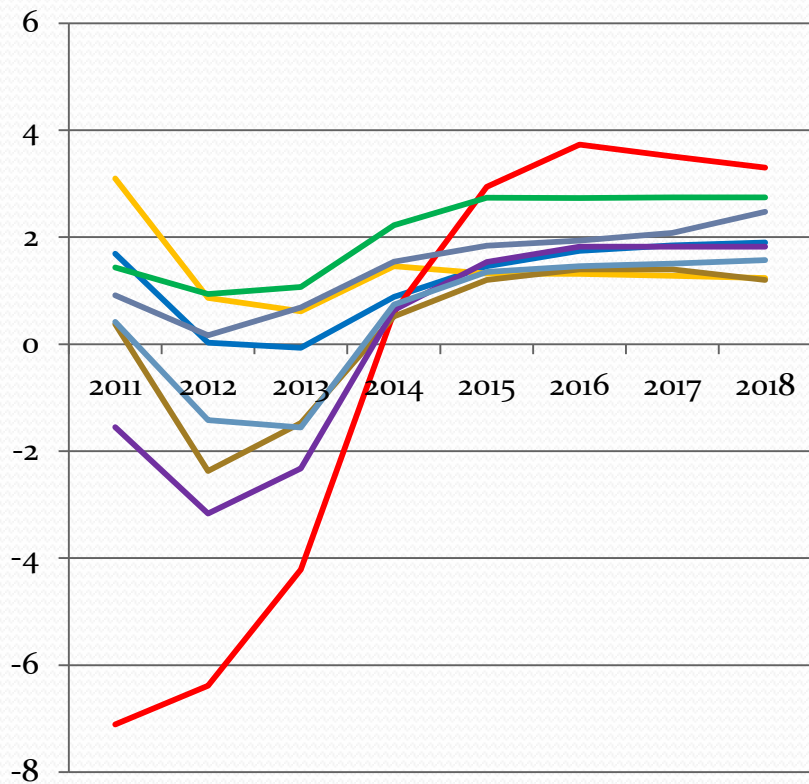
Globaalsest lokaalsemaks

Kas saab keeta paksemat suppi Läänemere ääres?

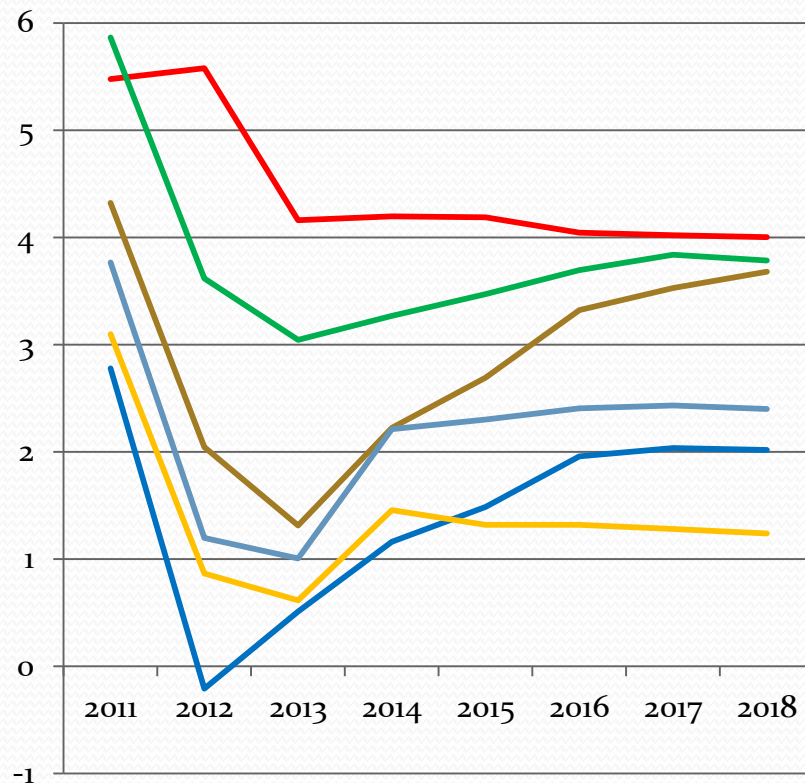
Kui hea on majandusseis Läänemere kaldal?

- Väike kasvupotentsiaal
- Kasutamata kasvupotentsiaal
- Vananenud tööjaotus
- Struktuursed probleemid majanduses ja ühiskonnas
 - Vananemine
 - Võlad
 - Konkurentsivõime (tootmiskulud, ärikeskkond, majanduse struktuur, poliitilised riskid)

Majanduskasv ELis (IMF), %

— Prantsusmaa — Saksamaa — Kreeka
— Iirimaa — Itaalia — Portugal
— Hispaania — Suurbrit

— Soome — Saksamaa — Läti
— Leedu — Poola — Rootsi

Meid ootab tavaline ebakindel aeg!

Ebakindlus on inimkonna eksistentsi alaline kaaslane ja ellujäämistagatis

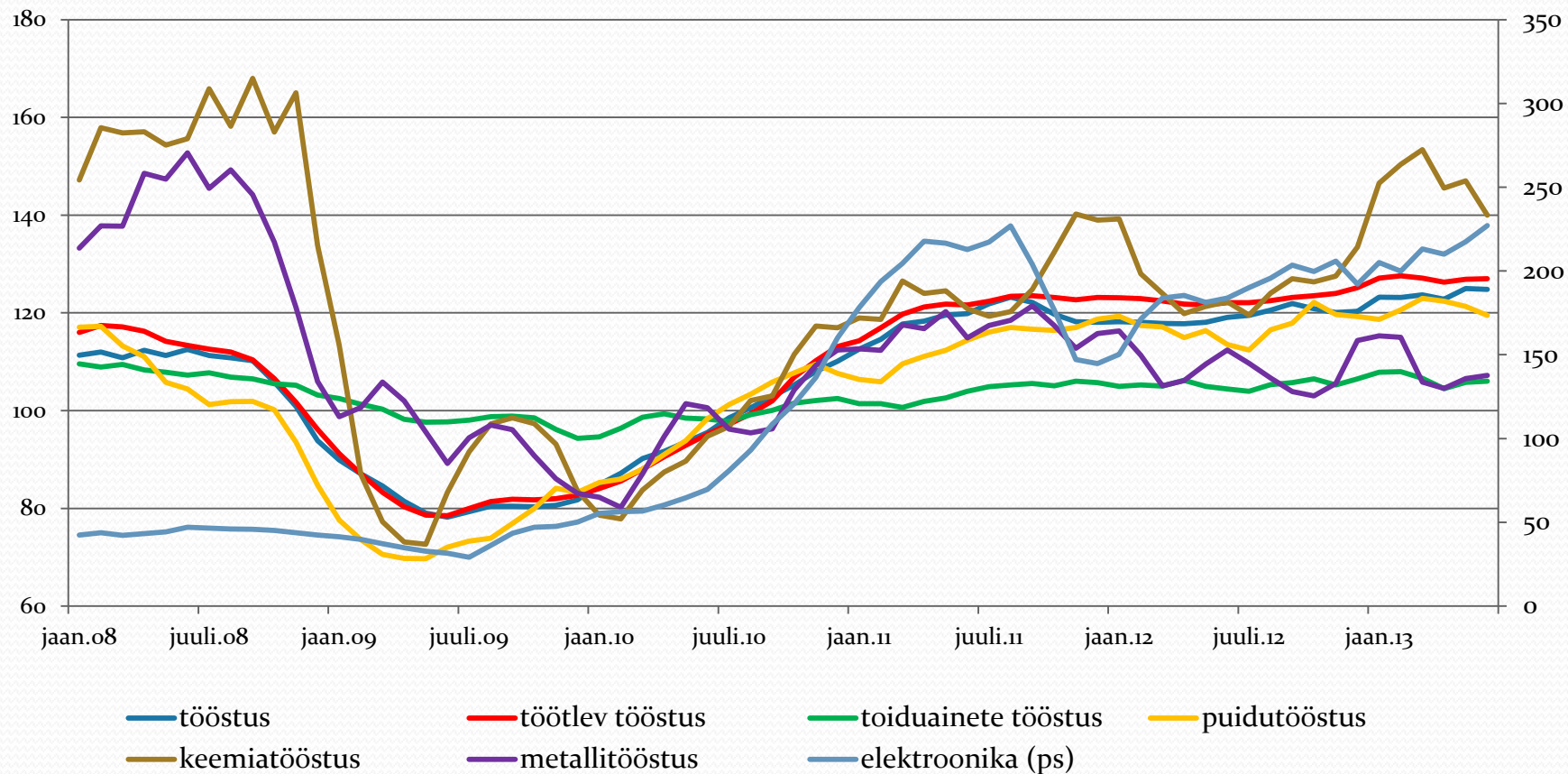
Eesti majandustulevik

IT paradiis Läänemere ääres?

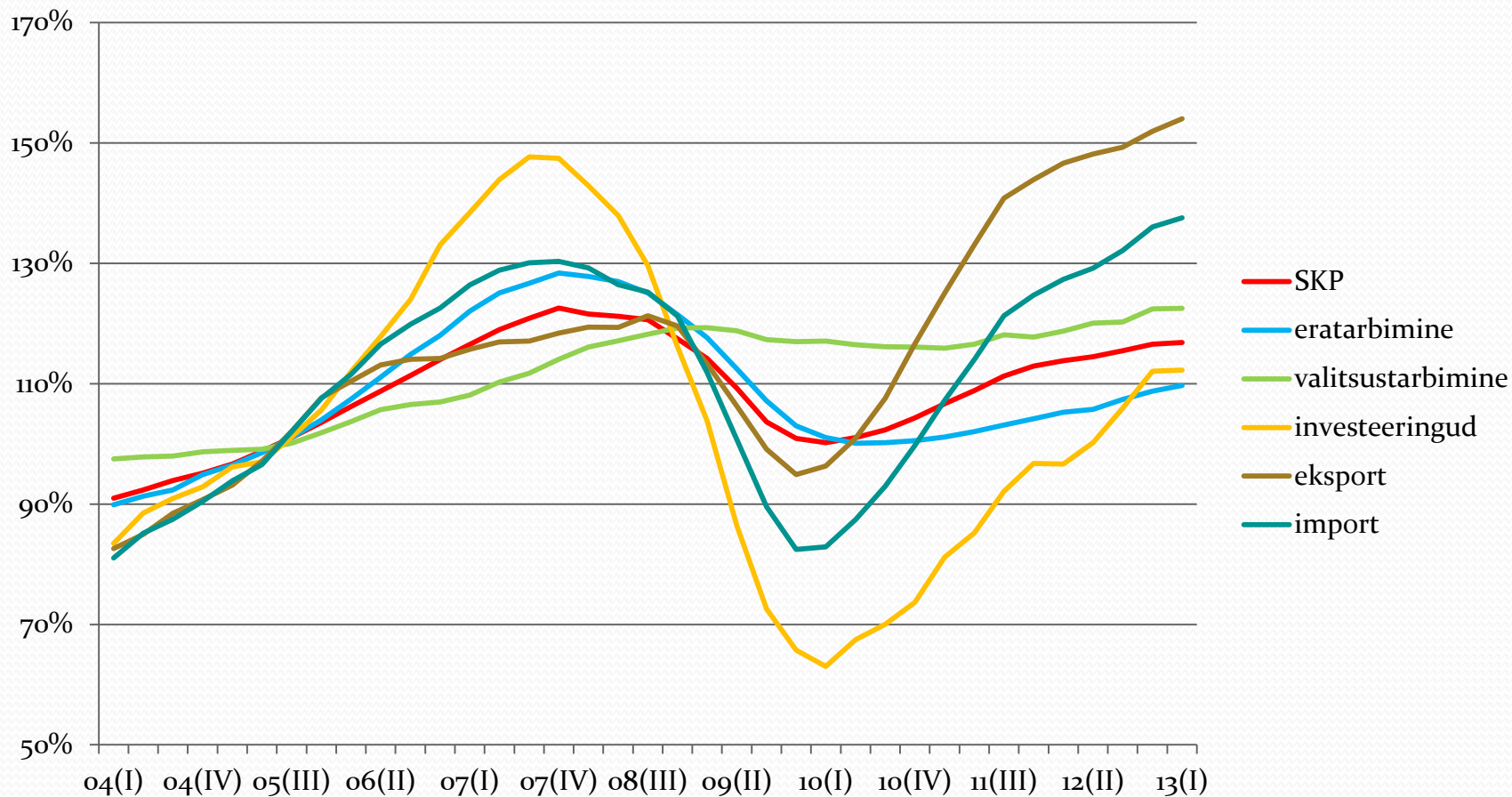
Eesti positsioon maailmas

- Eesti on rikas riik
 - Osad naabrid on meist kõvasti rikkamad
 - Teised on vaesemad (aga ikkagi jõukad)
- Kui kaugele tasub meil vaadata ja kellega end võrrelda?
 - Kaugus ja asukoht
 - Kuludel põhinev konkurentsivõime nõrgeneb
 - Kvaliteedi konkurentsivõime on (veel?) nõrk

Tööstustoodangu maht (2010=100; 3k keskm)

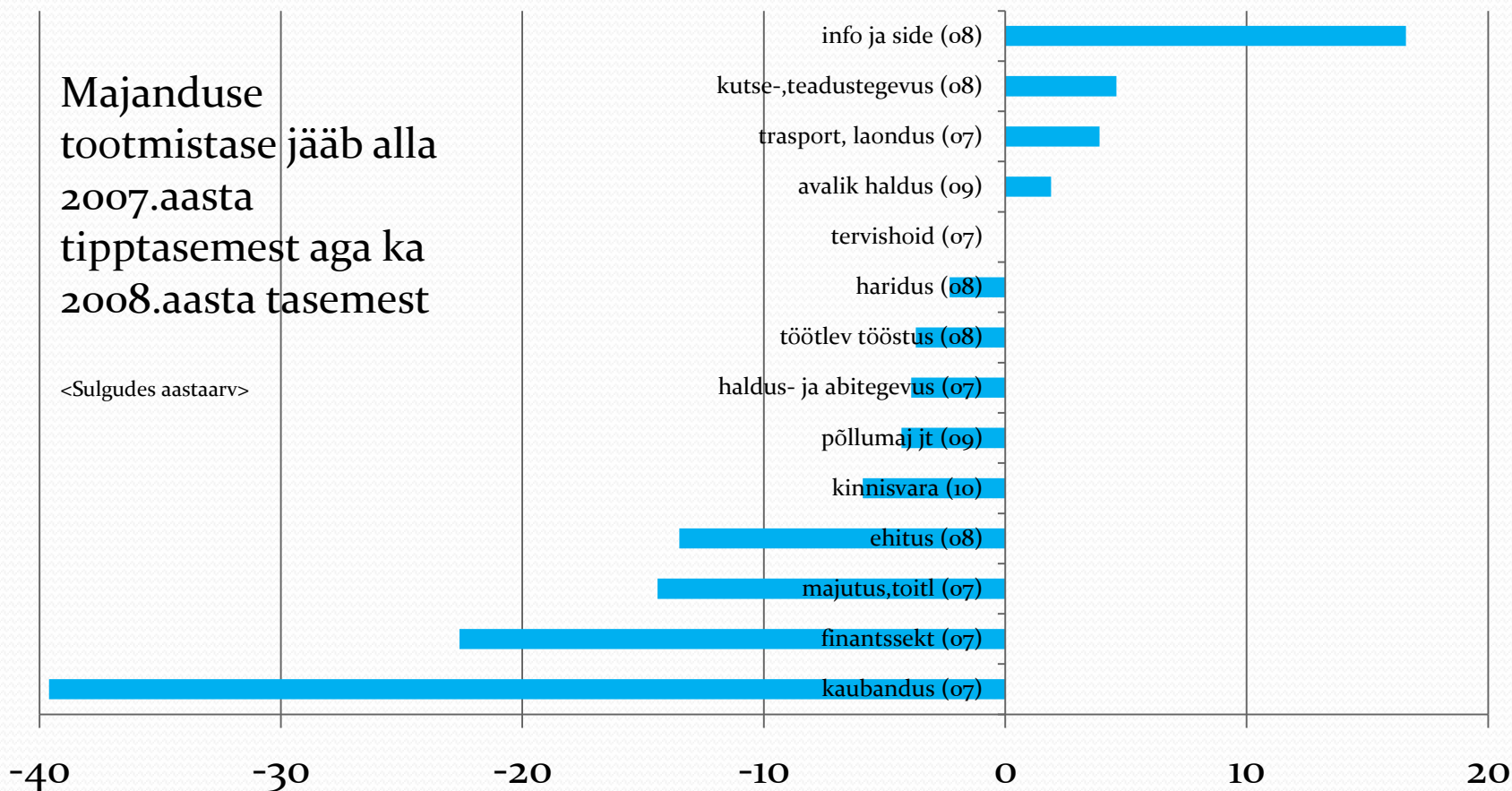

Võrdlus 2005.a keskmisega (12 jooksvat kuud)

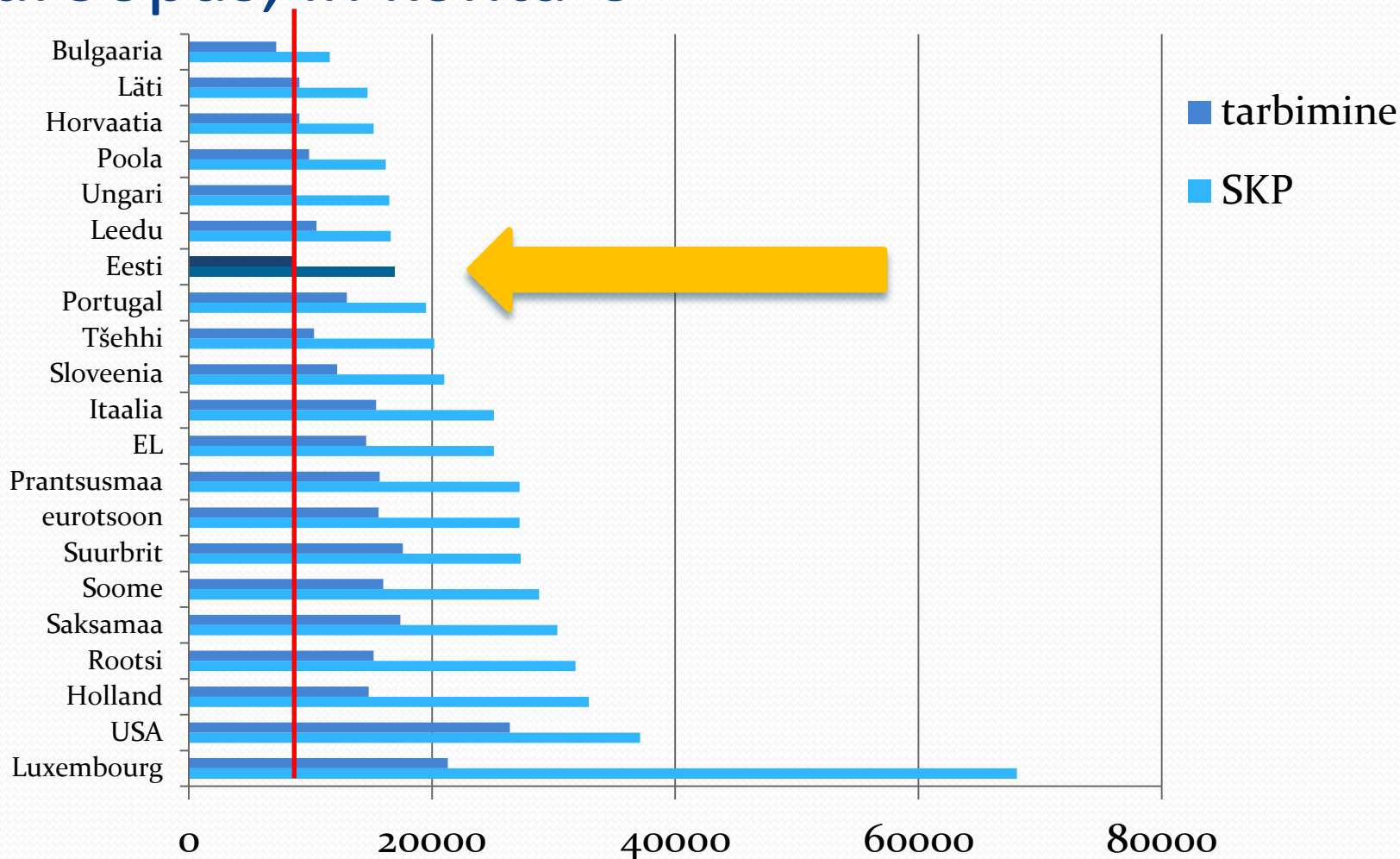

Kus Eesti majandus praegu on?

SKP 2012 vs kriisieelne tipp

Eesti positsioon ostujõupariteedi alusel Euroopas, in kohta €

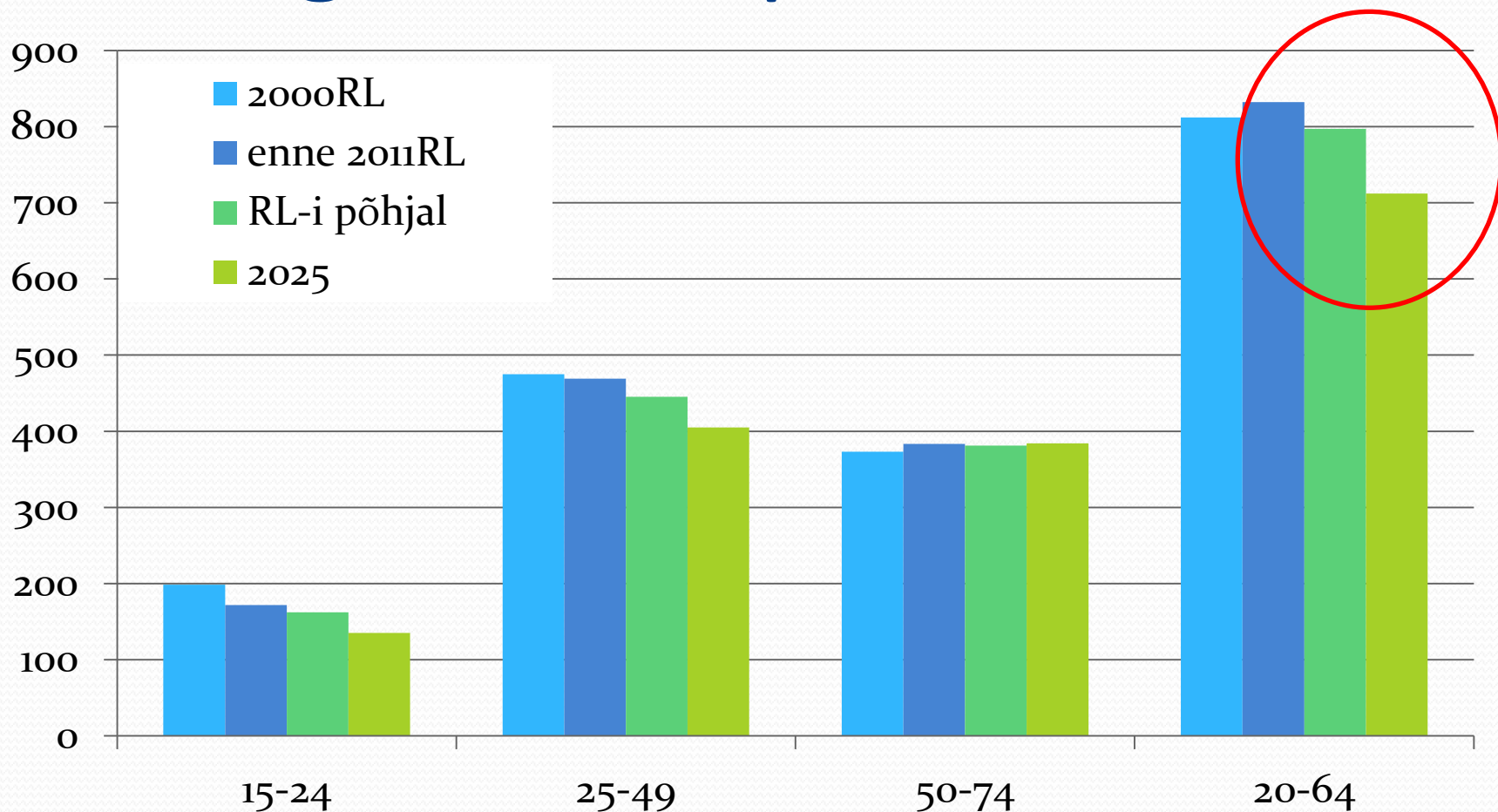
Mis on Eesti konkurentsieelised?

- Loodusressursid
- Asukoht
- Madalad kulud
- Tööjõud
- Oskused
- Rahaline ressurss (kapital)

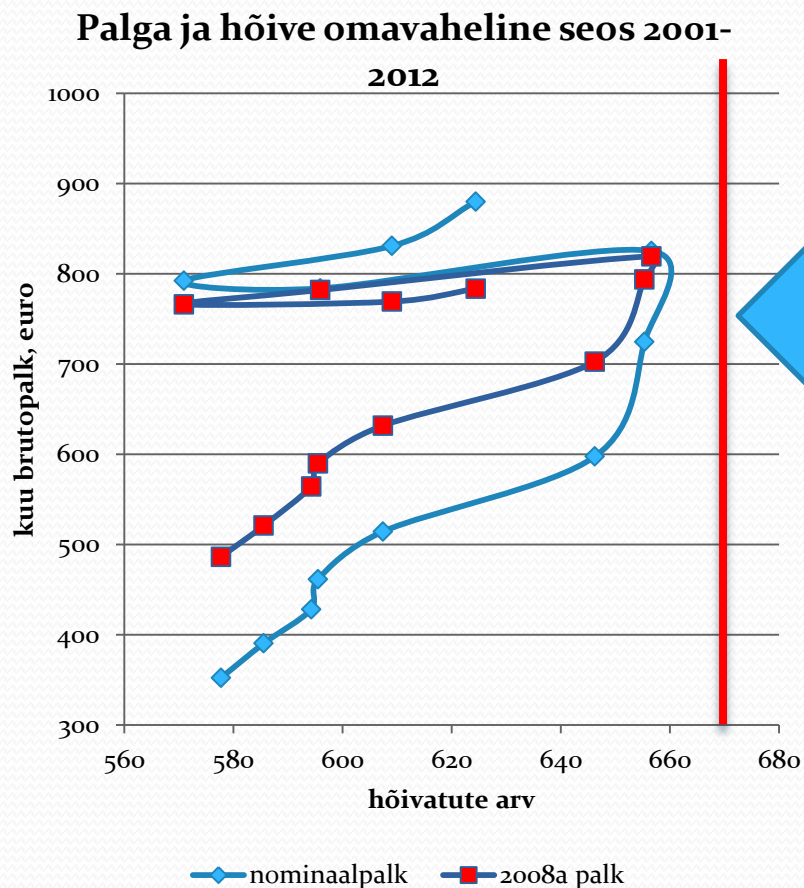
Välisturud: nõrkus on võimalus

- Tootmine on Eestis seni veel odavam kui nt Skandinaavias
- Tootmine on Eestis kvaliteetsem, turvalisem, riskivabam kui Hiinas
 - Kuid mastaabiefekt ei tööta
- Uued ideed annavad raskel ajal võimaluse
- Eesti majandusseis on teiste kõrval hea
 - Laenud
 - Omavahendid
 - Väliskapital kaasamine võib olla probleemne

Demograafiline pilt, tuh in

Nõudmine vs pakkumine tööturul

Tööealiste arv

- Reaalselt liigub palk mingis vahemikus keskmise ümber
- Keskmise palk on suurem mediaanpalgast

Järeldused

- Palgatõus on paratamatu
- Töökorralduse muutmine on paratamatu
- Tootmise ja tehnoloogia muutmine on paratamatu
- Tuleb investeerida tehnoloogiasse
- Tuleb õppida

**Muuta tuleb seda, mida
on võimalik muuta!**

Mis on puudu? Mida on vaja?

- Kallilt tootmine eeldab üldjuhul
 - Kallist tehnoloogiat
 - Häid oskusi ja teadmisi
 - Toodete väljatöötamise võimekust
 - Head müügitöö oskust
 - Kaubamärki, nime, tuntust
- „Klaaslae“ nihutamiseks või purustamiseks tuleb käituda hoopis teisiti kui seni

**Võidab see, kes on õigel
ajal õigeks asjaks valmis!**

Täna tähelepanu eest!

mlauri@neti.ee

<http://mlauri.wordpress.com>